

Posudek na DP **Dominiky Bůžkové**

Slova zastarávající, zastaralá a historismy ve vyučování ČJL v nižších ročnících osmiletého gymnázia (případová studie)

Diplomantka se ve své práci věnuje postavení zastaralých lexikálních jednotek a historismů ve vyučování českému jazyku a literatuře v nižších ročnících osmiletého gymnázia, některé části její práce se týkají i odpovídajících ročníků základní školy. Jde o téma, které si pozornost nepochybně zaslouží, to dokládá ostatně i sama autorka svou analýzou.

Věnuje v ní pozornost postupně (po části teoretické, v níž se vyrovnává především s vymezením základních pojmů, s nimiž pracuje, a s teoriemi čtení s porozuměním, a po kapitole metodologické) několika tematickým okruhům:

a) Zpracování tématu slova zastaralá a historismy v programových dokumentech, a to jak v současném platném Rámcovém programu pro základní vzdělávání a Standardech pro základní vzdělávání, tak i pro srovnání ve starším a podstatně detailnějším Vzdělávacím programu Základní škola a také v jednom konkrétním školním vzdělávacím programu.

b) Zpracování tohoto tématu ve vybraných řadách učebnic pro druhý stupeň základní školy a příslušné ročníky víceletých gymnázií, a to jak v učebnicích českého jazyka, tak i literatury – v čítankách. Konkrétně rozebírá učebnice několika předních nakladatelství na současném trhu učebnic – nakl. Fraus, Nová škola a Nová škola – Duha, SPN a Taktik.

c) Třetí složkou práce je zpráva o dotazníkovém výzkumu, který diplomantka realizovala mezi studenty nižších ročníků jednoho mimopražského gymnázia a který byl zaměřen na zjištění, co žáci o zastaralých slovech a historismech vědí, jak jim rozumějí, zda jim výskyt zastaralých slov a historismů v textu komplikuje čtení a porozumění, popř. zhoršuje jejich vztah k čtení, ale také na zjištění, jak se zastaralými slovy pracují ve škole při výuce.

Všechny analýzy byly provedeny pečlivě, autorka díky jim dospěla k užitečným a při úvahách o didaktickém zpracování uvedené tematické oblasti využitelným novým poznatkům.

Domnívám se, že autorka předloženou prací prokázala, že je schopna pracovat odborně v oboru, doporučuji její práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.